

استفتائات مُحَرَّمات احرام

استفتائات مُحَرَّمات احرام

□ [۴۹۱] س - آیا کشتن مارمولک و از این قبیل جانوران، در حال احرام اشکال دارد؟

ج - از مُحَرَّمات احرام محسوب نیست.

[۴۹۲] س - اگر از روی علم و عمد در احرام حج، قبل از وقوف عرفه، با زوجه خود جماع نماید مسلماً حج او باطل است، و قبل از وقوف مشعرالحرام هم بنابر اقوی باطل است و کفاره دارد و بعد از اتمام در سال آینده اعاده کند، آیا در صورت جهل چه وظیفه ای دارد؟

ج - در صورت جهل، عمل او صحیح است و کفاره هم ندارد.

[۴۹۳] س - آیا شوهر پس از مُحل شدن می تواند زوجه مُحرم خود را از روی التذاذ دست بزند؟

ج - بر مرد مزبور منعی نیست ولی اگر زن نیز لذت می برد، در فرض سؤال نباید حاضر شود، علی الأحوط.

□ [۴۹۴] س - فردی که از احرام درآمده، زنش را که مُحرم است می بوسد، اگر چه زن راضی نیست، آیا این کار نسبت به مرد و زن چه حکمی دارد؟

ج - اگر زن اختیار نداشته، چیزی بر او نیست و بر مرد هم کفاره واجب نشده است.

[۴۹۵] س - صابون و بعضی از شامپوها که بویی دارد، آیا می شود برای بدن استعمال کرد یا خیر؟ ضمناً خیلی بوی خوشی هم نیست.

ج - اگر صدق بوی خوش می کند، از آن اجتناب کنند ۲۲۷ و در غیر این صورت مانع ندارد.

[۴۹۶] س - حمل قمقمه آب که در محفظه دوخته نگهداری می شود، برای مُحرم چه صورت دارد؟

ج - احتیاط آن است که آن را به دوش نیندازد و دست گرفتن آن مانع ندارد. ۲۲۸

[۴۹۷] س - در مورد نظرکردن در آئینه، گاهی نگاه می کند که خود را ببیند و گاهی برای دیدن ماشین و غیره و یا مثلاً برای علاج دردی، آیا برای مُحرم فرق می کند و یا یکسان است؟

ج - احوط، اجتناب است ۲۲۹ در همه موارد ذکر شده در سؤال.

[۴۹۸] س - در حال احرام عده ای از همدیگر عکس می گیرند و در دوربین عکاسی که آئینه است و یا حالت شفاف و آینه ماندی دارد نظر می کنند، بفرمایید اشکال دارد یا خیر؟

ج - اگر معلوم نیست ۲۳۰ که در آینه نظر می شود، اشکال ندارد.

[۴۹۹] س - آیا سوگند معمولی به حال احرام اشکال دارد، همانند سوگندهای روزمره مردم کوچه و بازار؟

ج - قسم به غیر خدا از مُحَرَّمات احرام نیست.

[۵۰۰] س - بعضی به علت عرق سوز شدن بدن، احتیاج به پمادی دارند که چربی دارد، آیا مُحرم می تواند از این پماد به بدن خود بمالد یا خیر؟

ج - نمی تواند مگر در مورد ضرورت، ولی کفاره ندارد ولو در غیر مورد ضرورت مگر آن که بوی خوش داشته باشد، که

کفاره آن يك گوسفند است، اگر چه از روی اضطرار باشد. ۲۳۱

[۵۰۱] س - در موردی که کنده شدن مو با کشیدن دست به سر و صورت کفاره دارد، آیا فرقی بین عمد و سهو و غفلت هست؟

ج - فرق نمی کند به شرط آن که دست کشیدن عمدی باشد.

[۵۰۲] س - اگر غیر مُحرم از مُحرم ازاله مو کند یا یکی از کارهایی که بر مُحرم حرام است و کفاره دارد انجام دهد، چه حکمی دارد؟

ج - اگر مُحرم به اختیار خود حاضر شود که مثلاً مُجلی سر او را بتراشد حرام است و باید کفاره بدهد، ولی چنانچه بدون اختیار او باشد کفاره ندارد، حتی بر مُجَلّ مزبور.

[۵۰۳] س - مُحرم سرش تر است، اگر بخواهد صبر کند تا خودش خشک شود و وضو بگیرد آفتاب طلوع می کند و نمازش قضا می شود، آیا وظیفه اش تیمم است؟

ج - اگر نمی تواند ولو با دست سر را خشک کند، احوط جمع بین وضو با این ۲۳۲ حال و تیمم است.

[۵۰۴] س - کسی که موی مصنوعی دارد و با همین حال برای عمره و حج مُحرم شده و اعمال خود را انجام داده است آیا اشکال دارد؟

ج - ضرر به عمره و حج ندارد، ولی اگر مرد آن را بر سرش گذاشته است باید کفاره بدهد. ۲۳۳

[۵۰۵] س - با توجه به حرمت پوشیدن صورت برای زنان در حال احرام، آیا چانه هم جزو صورت محسوب می شود و باید باز باشد یا این که اگر مقنعه ای بر سر گذاشته شود که چانه را تا لب ها بپوشاند مانعی ندارد؟

ج - زیر چانه جزو صورت محسوب نمی شود ولی پوشاندن به نحوی که در سؤال ذکر شده اشکال دارد. ۲۳۴

[۵۰۶] س - آیا زن مُحرم می تواند صورت خود را با حوله پاک کند یا حکم سر مرد را دارد که نمی تواند روی آن را بپوشاند؟

ج - احتیاط، مراعات شود. ۲۳۵

[۵۰۷] س - زن ها که در حال احرام برای پوشیدن و در آوردن مقنعه، صورتشان پوشیده می شود، چه صورت دارد؟

ج - باید سعی کنند پوشیده نشود، و اگر عامداً و از روی علم پوشیده نشود مانع ندارد.

[۵۰۸] س - فرموده اید که مُحرم از منزل تا مسجد الحرام می تواند زیر سقف برود، آیا کسانی که در مسجد الحرام برای حج مُحرم می شوند می توانند در مکه زیر سقف باشند؟

ج - تا عرفاً در منزل و مکه هستند و در حال سیر برای خارج شدن از مکه نیستند می توانند استظلال نمایند. ۲۳۶

[۵۰۹] س - کسی که از تنعیم مُحرم می شود، استظلال برای او چه حکمی دارد؟

ج - چون تنعیم جزو مکه شده و مکه منزل است، استظلال در فرض سؤال مانع ندارد. ۲۳۷

[۵۱۰] س - میقات عمره مفرده در خود مکه واقع شده است، آیا کسی که در آن جا برای عمره مفرده احرام بست، می تواند در اتوبوس سقف دار سوار شود یا خیر، با توجه به این که محل سکونت او مکه است؟

ج - در فرض مذکور مانع ندارد. ۲۳۸

[۵۱۱] س - افرادی از مسجد شجره مُحرم شدند و شبانه برای مکه حرکت نمودند ولی نزدیک طلوع آفتاب در ماشین سقف دار به خواب رفتند و بعد از طلوع آفتاب بیدار شدند و ماشین را نگاه داشتند، آیا برای مدتی که در حال سیر در زیر سقف بودند، کفاره دارد یا خیر، و الآن که ایستاده اند و می خواهند پیاده شوند، چه حکمی دارد؟

ج - برای مدتی که خواب بوده اند، یا ماشین ایستاده، کفاره واجب نیست، ولی اگر بعد از بیدار شدن و التفات و قبل از ایستادن ماشین، استظلال شده ولو اضطراراً، کفاره واجب است.

[۵۱۲] س - در حال احرام وقتی ماشین های بی سقف حرکت می کند و سفر انجام می شود، آیا پیاده و سوار شدن از ماشین در حالی که ایستاده است، در صورتی که مستلزم گذشتن از زیر سقف قسمت جلو ماشین است، چه حکمی دارد؟

ج - مانع ندارد.

[۵۱۳] س - کسانی که از مسجدالحرام برای حج محرم می شوند و از مسجدالحرام در ماشین سقف دار سوار می شوند و مثلاً در عزیزی که منزل ایشان است پیاده می شوند، آیا سوار شدن در اتومبیل سقف دار از مسجدالحرام به منزل چه صورت دارد، و اگر پیاده نشوند و از اول قصد عرفات داشته باشند حکم چیست؟

ج - در فرض اول مانع ندارد ۲۳۹ و در فرض دوم احتیاط کنند.

[۵۱۴] س - این جانب یکی از خدمه کاروان حج هستم، امسال (۱۳۶۵) بعد از درك عرفات به اتفاق مدیر کاروان و معاون و این جانب و بانوان کاروان در يك اتوبوسی سرپشته قرار گرفتیم و برای درك اضطراری به مشعرالحرام رفته و چون در مسیر مزدلفه به منی به راه بندان برخوردیم، لذا در هوای آفتابی در اتوبوس سرپشته بودم، ناگاه به یادم آمد که نباید در زیر طاق اتوبوس قرار بگیرم، چند دقیقه ای با علم به اینکه اتوبوس سرپوشیده است مانده و پس از توقف اتوبوس بر اثر راه بندان پیاده شدم، و مابقی راه را تا محل چادر کاروان در منی پیاده طی نمودم، لذا از محضر آن بزرگوار تقاضا دارم بفرمایید:

۱ - آیا كفاره تعلق می گیرد یا نه؟

۲ - در صورتی که تعلق گرفته باشد باید حتماً در منی ذبح گردد؟

۳ - در حالی که اکنون در تهران هستم آیا می توانم قربانی را در محل اقامتم ذبح نمایم؟

۴ - در صورتی که خدمه کاروان بودم و به دستور مدیر گروه برای كمك نمودن به بانوان مسن برای رمی جمره عقبه عازم منی بودم و از خود استقلال نداشتم، آیا وجه این گوسفند را چه کسی باید بپردازد؟ ستاد حج، مدیر گروه یا این جانب؟

۵ - چنانچه ستاد حج تقبل نموده باشد ذبح را، آیا از گردن این جانب ساقط می گردد یا نه؟

ج - باید قربانی کنید و اگر چه باید ۲۴۰ در منی ذبح نمایید، لیکن ذبح در محل خودتان هم برای كفاره كفایت می کند و می توانید به مسؤولین در ستاد نیابت دهید که برای شما ذبح کنند و در این صورت ذبح آن ها هم کافی است، ولی بدون نیابت صحیح نیست.

[۵۱۵] س - آیا استظلال، مربوط به سایه حاصل از تابش عمودی خورشید است یا حاصل از تابش مایل خورشید را هم شامل می شود؟

ج - فرق نمی کند.

[۵۱۶] س - آیا استظلال، مربوط به سایه بر سر می باشد یا اگر سایه فقط بر شانه بیفتد استظلال صدق می کند؟ ج صدق نمی کند.

[۵۱۷] س - آیا استظلال فقط مربوط به سقف می باشد یا شامل سایه حاصل از دیوار ماشین هم می شود؟ ج - شامل نمی شود.

[۵۱۸] س - آیا در عرفات هم مثل منی می شود زیر چتر حرکت کرد یا حکم عرفات غیر از حکم منی است؟ ج - زیر چتر حرکت کردن در عرفات اشکال ندارد. ۲۴۱

[۵۱۹] س - در شهر مکه تونل هایی احداث کرده اند که طولش بیش از ۱۵۰۰ قدم می باشد آیا بعد از احرام حج می شود داخل آن با اتومبیل سفر کرد، با علم به اینکه مسقف است؟

ج - مانع ندارد، بلی اگر خودش آن راه را اختیار کند و از زیر آن سقف برود اشکال دارد. ۲۴۲

[۵۲۰] س - آیا محرم به محض وصول به مکه می تواند استظلال نماید و یا بایستی به منزل برسد و بعد از اتخاذ منزل جایز است؟

ج - مکه منزل است و با رسیدن به آن استظلال مانع ندارد. ۲۴۳

[۵۲۱] س - اخیراً از حدود کشتارگاه تا نزدیک جمرات، مسقفی را درست کرده اند، آیا عبور از این راه برای محرمی که هنوز منزل نکرده و از مشعر مستقیم به جمرات می رود جایز است یا نه؟

ج - مانع ندارد.

[۵۲۲] س - آیا گرفتن ناخن توسط مُحرم از غیر مُحرم جایز است؟

ج - اشکال ندارد.

[۵۲۳] س - آیا محرم می تواند ناخن محرم دیگر را به قصد تقصیر بگیرد یا نه؟

ج - اشکال ندارد.

[۵۲۴] س - کندن دندان که بر محرم حرام است، مقصود دندان خودش می باشد یا شامل دندان غیر هم می شود؟ و در تقدیر حرمت در صورت خون آمدن است یا مطلقاً؟

ج - شامل دندان غیر نمی شود، هرچند خون از آن بیرون آید.

[۵۲۵] س - آیا در حال احرام می توان دندانی را که شدیداً درد دارد و دکتر سفارش می کند که آن را بکشید، کشید، گرچه باعث خونریزی شود؟

ج - اگر ضرورت دارد مانع ندارد، ولی کفاره دارد علی الأحوط. ۲۴۴

[۵۲۶] س - هرگاه مُحرم سر خود را با چیز دوخته بپوشاند، آیا يك کفاره باید بدهد یا دو کفاره؟

ج - باید دو کفاره بدهد مگر در صورت جهل و نسیان.

[۵۲۷] س - در بین مردم معروف است که مُحرم نباید به کسی دستور بدهد؛ مثلاً نباید به کسی بگوید يك لیوان آب یا چای یا چیز دیگر به من بدهید و باید خودش بردارد، آیا اگر در حال احرام چنین درخواستی از دوست خود بکند گناه کرده است یا نه؟ و در صورت گناه آیا کفاره هم دارد یا نه؟

ج - اشکال ندارد.

[۵۲۸] مستحبات دخول حرم

۱ - همین که حاجی به حرم رسید، پیاده شده و به جهت دخول حرم، غسل نماید.

۲ - از برای تواضع و فروتنی نسبت به حضرت حق - جلّ و علا - پابرهنه شده و نعلین خود را در دست گرفته داخل حرم شود و این عمل ثواب زیادی دارد.

۳ - وقت دخول حرم این دعا را بخواند:

«اللَّهُمَّ إِنَّكَ قُلْتَ فِي كِتَابِكَ وَقَوْلِكَ الْحَقُّ: {وَأَذِّنْ فِي النَّاسِ بِالْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَى كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِنْ كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ}. اللَّهُمَّ إِنِّي أَرْجُو أَنْ أَكُونَ مِنْ أُولِي الْأَبْصَارِ إِجَابَ دَعْوَتِكَ، وَقَدْ جِئْتُ مِنْ شَقَّةٍ بَعِيدَةٍ وَقَجٍّ عَمِيقٍ سَامِعًا لِنِدَائِكَ وَمُسْتَجِيبًا لَكَ مُطِيعًا لِأَمْرِكَ وَكُلَّ ذَلِكَ بِفَضْلِكَ عَلَيَّ وَإِحْسَانِكَ إِلَيَّ فَلكَ الْحَمْدُ عَلَى مَا وَقَفْتَنِي لَهُ أَبْتَغِي بِذَلِكَ الرِّزْقَ عِنْدَكَ وَالْقُرْبَى إِلَيْكَ وَالْمَنْزِلَةَ لَدَيْكَ وَالْمَغْفِرَةَ لِدُثُوبِي وَالتَّوْبَةَ عَلَيَّ مِنْهَا يَمُنْكَ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَحَرِّمْ بَدَنِي عَلَى النَّارِ وَأَمَّتِي مِنْ غَذَائِكَ وَعِقَابِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ».

۴ - وقت دخول حرم مقداری از علف (اذخر) گرفته آن را بجود.

۲۲۷. استفاده مُحرم از صابون عطری و شامپوی معطر بنا بر احتیاط جایز نیست. (مناسک حج، م ۲۰۲)

۲۲۸. پوشیدن چیز دوخته که به آن لباس گفته نمی شود مانند کمربند و همیان و بند ساعت و مانند آن اشکال ندارد. (مناسک حج، م ۱۶۴)

۲۲۹. نگاه کردن مُحرم در آئینه، اگر برای زینت باشد حرام است و گر نه حرام نیست. (مناسک حج، م ۲۰۸)

۲۳۰. در حال احرام تصویربرداری با دوربین عکاسی یا فیلمبرداری اشکال ندارد. (مناسک حج دست نویس، م ۲۱۲)

۲۳۱. اگر بوی خوش داشته باشد، بنا بر احتیاط مستحب، کفاره آن گوسفند است. (مناسک حج، م ۲۲۴)

۲۳۲. می تواند قسمت جلوی سر را تدریجاً خشک کند به طوری که حوله تمام سر را نپوشاند و وضو بگیرد. (مناسک حج، م ۱۸۰)

۲۳۳. بنا بر احتیاط واجب یک گوسفند کفاره بدهد. (مناسک حج، م ۱۸۲)

۲۳۴. به حاشیه مسأله ۴۲۹ مراجعه شود.

۲۳۵. اگر حوله را بر روی همه صورت بیندازد اشکال دارد و در غیر این صورت مانع ندارد. (مناسک حج، م ۶۰)

۲۳۶. احوط آن است که از قرار گرفتن زیر سایه های متحرک مثل اتوبوس مسقف و چتر اجتناب کند. (مناسک حج، م ۱۹۲)

۲۳۷. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۳۸. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۳۹. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۴۰. بنا بر احتیاط واجب در منی ذبح کند. (مناسک حج، م ۲۶۸)
۲۴۱. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۴۲. عبور از زیر سقفهای ثابت مانند پل و تونل اشکال ندارد. (مناسک حج، م ۱۹۵)
۲۴۳. به حاشیه سؤال ۵۰۸ مراجعه شود.
۲۴۴. به حاشیه مسأله ۴۶۸ مراجعه شود.